Uchwała Nr XXIII/142/2009 z dnia 22 kwietnia 2009 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Kośmin

uchylona przez uchwałę Nr XIV/83/2012 z dnia 29 sierpnia 2012 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) w związku z § 10 ust. 2 pkt 2 lit. b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220) - Rada Gminy, na wniosek Wójta uchwala, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Kośmin na lata 2009-2015 przyjęty Uchwałą Nr 1/09 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Kośmin z dnia 3 kwietnia 2009 r., stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żyrzyn.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik nr 1 do Uchwały nr 1 Zebrania Wiejskiego Wsi Kośmin z dnia 3 kwietnia 2009 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

K O Ś M I N

NA LATA 2009 – 2015

Kośmin, kwiecień 2009 r.

Spis treści:

I. Wstęp..... 2

II. Charakterystyka miejscowości.....4

III. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości 8

IV. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości.....17

V. Planowane kierunki rozwoju 19

VI. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących

społeczność lokalną.....21

VII. Wdrożenie i monitoring planu.....24

VIII. Podsumowanie.....24

I. WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Jego zasadniczym celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy ubieganiu się o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013" działanie „Odnowa i rozwój wsi", jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi" jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost Ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

W ramach działania pomocą finansową zostaną objęte projekty dotyczące:

1. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
   a) pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
   b) służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury,
2. kształtowania obszaru przestrzeni publicznej;
3. budowy remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych;
4. zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne;
5. odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci;
6. kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.[1]

[1] Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (PROW 2007 – 2013), Materiał informacyjno-promocyjny, Warszawa 2007, s. 17

Obszarem realizacji niniejszego Planu Odnowy Miejscowości jest teren miejscowości Kośmin w gminie Żyrzyn, natomiast okres realizacji przyjęto na lata 2009 - 2015.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem działań.

Plan Odnowy Miejscowości Kośmin to dokument, który określa strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2009-2015. Podstawą opracowania planu jest Strategia Rozwoju Gminy Żyrzyn oraz dokumenty strategiczne o znaczeniu krajowym, wojewódzkim i powiatowym, a także regulacje prawne (ustawy i rozporządzenia).

Niniejszy plan jest dokumentem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Położenie

Miejscowość **Kośmin** to wieś położona w województwie lubelskim, w powiecie puławskim, w Gminie Żyrzyn. Wieś Kośmin leży w północnej części Gminy Żyrzyn nad rzeką Wieprz. Gmina Żyrzyn znajduje się w północno-zachodniej części województwa lubelskiego. Przez teren gminy przebiegają dwie ważne trasy komunikacyjne o znaczeniu międzynarodowym;

Warszawa – Żyrzyn – Lublin – Lwów

Warszawa – Żyrzyn – Chełm – Kijów.

Przebiegają też trasy o znaczeniu turystycznym:

Warszawa – Żyrzyn – Kazimierz Dolny

Warszawa – Żyrzyn – Nałęczów

Warszawa – Żyrzyn – Kozłówka.

Położenie gminy przy w/w trasach komunikacyjnych stwarza dużo możliwości i może przyczynić się do rozwoju różnorodnych działalności gospodarczych.

Wieś Kośmin ze wschodniej strony graniczy z szosą Warszawa – Lublin, od strony południowej z gruntami wsi Cezaryn, zaś zachodnią i północną granicą wsi jest rzeka Wieprz.

Pod względem morfologicznym teren gminy leży na południowym pograniczu Pasa Wielkich Dolin, na tzw. Podwieprzu. Tereny położone są na falistej równinie morenowej, pokryte osadami polodowcowymi ostatniego zlodowacenia. Najniżej położone są tereny wsi Kośmin, w dolinie rzeki Wieprz ok. 118 – 120 m n.p.m. Rzeka Wieprz na tym odcinku charakteryzuje się wyjątkową krętością, obfituje w liczne zakola o zmiennym korycie. Spowodowane to jest dużym spadkiem wody, na odcinku 12 km. Spadek wynosi 7,2 metra.

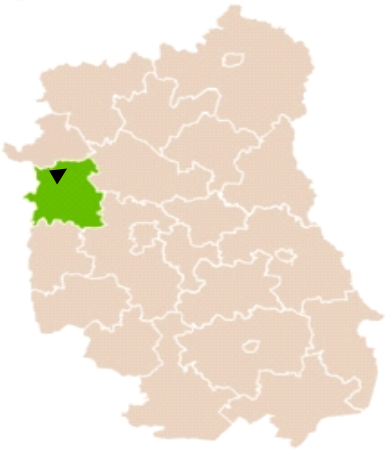

Gmina Żyrzyn

Wieś Kośmin znajduje się w odległości około 12 km od Żyrzyna, około 23 km od Puław, ok. 65 km od Lublina oraz około 107 km od Warszawy. Według stanu na koniec 2008 r. miejscowość tę zamieszkiwało 381 osób. Kośmin zajmuje powierzchnię 1054 ha gruntów, w tym 458 ha lasów. Na terenie wsi Kośmin jest 1161 działek, pod zabudową znajduje się 20 ha.

Ludność wsi Kośmin

Pod względem liczby ludności Kośmin zajmuje 8 pozycję w Gminie Żyrzyn. Miejscowość zamieszkuje 381 mieszkańców w tym 190 kobiet i 191 mężczyzn wg. stanu na koniec 2008r.). Mieszkańcy Kośmina stanowią 5,56 % ogółu mieszkańców gminy Żyrzyn.

Analizując liczbę mieszkańców Kośmina na przestrzeni lat 2004-2008 należy stwierdzić iż liczba mieszkańców utrzymuje się na podobnym poziomie. W skali całej gminy Żyrzyn występuje trend spadkowy, ponieważ liczba ludności regularnie obniża się. Świadczy to o wysokim i stabilnym potencjale ludnościowym wsi Kośmin.

Tabela 1. Liczba mieszkańców miejscowości Kośmin na koniec roku 2004-2008 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba ludności w latach				
		2004	2005	2006	2007	2008
1.	mieszkańcy	380	377	378	388	381

Tabela 2. Mieszkańcy Kośmina według wieku na koniec 2008 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kategorie wiekowe		
		0-18 lat	19-59	powyżej 60 lat
1.	mieszkańcy	60	243	78

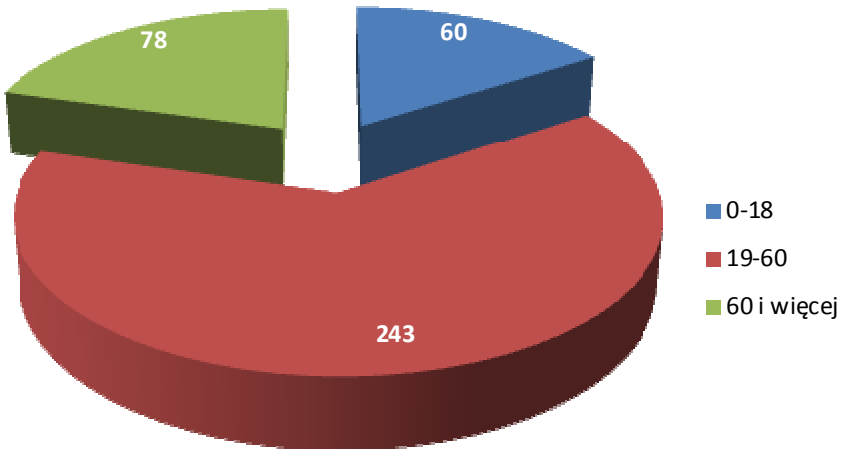

Rysunek 1. Liczba ludności Kośmina wg kategorii wiekowych – stan na koniec 2008 r.

Historia Kośmina

Prawdopodobnie Kośmin jest najstarszą wsią na terenie gminy Żyrzyn, ze względu na wcześniejsze zasiedlanie terenów nad Wieprzem, będących kiedyś w zasięgu Ziemi Stężyckiej. W dolinie rzeki Wieprz, na polach wiejskich, na niewielkim piaszczystym wzniesieniu, odkryto przypadkowo cmentarzysko, prawdopodobnie z okresu kultury łużyckiej(1800 – 1200 lat p.n.e.). W XII wieku tereny te z woli Księcia Henryka Sandomierskiego podlegały zakonowi Benedyktynów w Sieciechowie. We wczesnym średniowieczu, wieś nosiła nazwę Kuźmin. Nazwa ta pochodziła najprawdopodobniej od imienia jednego z pierwszych osadników, a imię Kuźma było wtedy w użyciu. Z czasem zmieniono ją na Kośmin. W 1496r. właścicielem był Dobek. Długosz w swej kronice podaje, że w 1531r. wieś Kośmin (Koschym) należała do parafii Gołąb. Była to wieś szlachty zagrodowej. Posiadłości mieli tam: Jasek i Joanos Saszanek, Paweł Matczyński, długo była własnością rodziny Szczypionów, potem przeszła we władanie rodziny Miastowskich (I Pol. XIX wieku), którzy zbudowali most łukowaty na rzece Wieprz. W 1856r. podczas wiosennego spływu lodów, most został zniesiony, potem zastąpiono go mostem na palach. Dobra Kośmińkie przeszły w ręce Kamienieckich, następnie na przełomie XIX i XX wieku były własnością rodziny Kossaków. Ludność niezamożna trudniła się uprawą cebuli. Przed I wojną

światową wieś pozostawała jeszcze własnością rodziny Kossaków, z której wywodziła się pisarka Zofia Kossak – Szczucka. W okresie międzywojennym majątek Kośmin był własnością Aleksandra Zalewskiego zwanego przez mieszkańców „Lolkiem". Był on bardzo lubiany przez mieszkańców za życzliwość i bezpośrednie kontakty. Stosował nowoczesne techniki uprawy cebuli i truskawek. Zmarł w 1934r. Po nim nastał Tadeusz Tański – rotmistrz prywatnego wojska Kosaków na Ukrainie w okresie przed rewolucją październikową. Dobrami władał do 1944r. Mieszkańcy wspominają go bardzo nieżyczliwie jako aroganta. Po uwłaszczeniu w 1864r. wieś liczyła 26 osad i 480 mórg ziemi. W 1867r. została włączona w skład gminy Żyrzyn, a od 1942r. należy do parafii Parafianka. W 1961r. wieś Kośmin została zelektryfikowana. Obecnie wieś liczy 381 mieszkańców i 1054 ha gruntów, w tym 458 ha lasów. Na terenie wsi Kośmin jest 1161 działek, pod zabudową znajduje się 20 ha.

Przestrzenna struktura miejscowości

Układ przestrzenny wsi Kośmin opiera się na lokalizacji budynków wzdłuż ciągów komunikacyjnych – dróg gminnych. Podstawowe uwarunkowania rozwoju związane są w dużym stopniu z uwarunkowaniami przyrodniczymi. Gmina odznacza się wysokimi walorami przyrodniczymi i wysokim stopniem lesistości. Dolina rzeki Wieprz w znacznym stopniu kształtuje charakter zagospodarowania tego terenu. Wieś Kośmin znajduje się w korytarzu ekologicznym. Znaczna część doliny Wieprza znajduje się w zasięgu tzw. wody stuletniej o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 100 lat. Rozwój przestrzenny jest znacznie ograniczony i musi być podporządkowany zasadom ochrony przeciwpowodziowej. Ranga regionalna korytarza ekologicznego ważnego połączenia obszarów chronionego obrazu „Pradolina Wieprza" i 'Koziego Boru" również jest ograniczona i musi być podporządkowana takim samym zasadom

jak wyżej. Jezioro Piskory objęte ochroną rezerwatową stanowi interesujący obiekt do działalności dydaktycznej i naukowej, a także modelowy przykład renaturalizacji zdegradowanych stawów rybnych.

III. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

1. Zasoby przyrodnicze

Obok dworu w Kośminie zachował się z dawnego parku starodrzew, m. innymi: lipy drobnolistne, wiązy szypułkowe, klony pospolite, jesiony wyniosłe, a z iglaków: sosny wejmutki. Kilka lip kwalifikuje się do grupy drzew pomnikowych.

2. Dziedzictwo kulturowe

Zespół dworsko – parkowy we wsi Kośmin (XIX w.) pałac wpisany do rejestru zabytków. Obecnie mieści się tam Szkoła Filialna Szkoły Podstawowej w Skrudkach. Urodziła się tam wybitna pisarka Zofia Kossak – Szczucka. Przez pewien czas posiadłość była w rękach Anny Kisielnickiej, spokrewnionej z Marią Kossak – żoną Wojciecha Kossaka (malarza). Obok dworu zachował się z dawnego parku starodrzew, m. innymi: lipy drobnolistne, wiązy szypułkowe, klony pospolite, jesiony wyniosłe, a z iglaków: sosny wejmutki. Kilka lip kwalifikuje się do grupy drzew pomnikowych. Zespół stanowi historyczną dominantę przestrzenną w dolinie Wieprza, zachował też związki przestrzenne z malowniczym krajobrazem nadrzecznym i wsią. W 1966r. podczas remontu szkoły zamalowano malowidła szkoły – sceny z poematu „Pan Tadeusz” Adama Mickiewicza, które przedstawiały postaci w naturalnych wielkościach

3. Obiekty i tereny

a. Strażnica Ochotniczej Straży Pożarnej w Kośminie stanowi siedzibę OSP, Stowarzyszenia Ekologicznego Kośmina – Stawy Neptuna oraz Koła Gospodyń Wiejskich a zarazem świetlicę wiejską. W tym obiekcie odbywają się zebrania wiejskie oraz spotkania o charakterze kulturalno-integracyjnym mieszkańców Kośmina, mieści się tutaj również warsztat w którym pracują Panie z KGW.

b. Zespół dworsko – parkowy we wsi Kośmin (XIX w.) mieści się tam Szkoła Filialna Szkoły Podstawowej w Skrudkach. Urodziła się tam wybitna pisarka Zofia Kossak – Szczucka. Przez pewien czas posiadłość była w rękach Anny Kisielnickiej, spokrewnionej z Marią Kossak – żoną Wojciecha Kossaka (malarza). Obok dworu zachował się z dawnego parku starodrzew. W pałacu mieści się również izba pamięci.

c. Boisko sportowe przy budynku Szkoły Podstawowej w Kośminie. Teren zagospodarowany został przez mieszkańców na boisko piłkarskie dla dzieci i młodzieży. Boisko pełni rolę boiska szkolnego jak również integracyjno-wypoczynkową dla mieszkańców Kośmina. Wymaga ono jednak jeszcze znacznych nakładów finansowych, aby nawierzchnia boiska i jego infrastruktura spełniała odpowiednie wymogi.

d. Stawy wiejskie w starorzeczu wieprza zmodernizowane w 2003 roku Renowacja odbyła się w dwóch etapach. Dzięki temu powstały trzy zbiorniki wodne o wielostronnej funkcji: retencyjnej, hodowli ryb, przeciwpożarowej oraz rekreacyjnej i wypoczynkowej. Mają one charakter przepływowy – zasilane wodami Wieprza i odpływ do tej rzeki. Ich położenie w urokliwej scenerii jest znakomitą zachętą dla wędkarzy. Wszystkie te zbiorniki zostały zarybione przez członków Stowarzyszenia Ekologicznego Kośmina – Stawy Neptuna.

4. Infrastruktura społeczna

W miejscowości Kośmin nie ma gminnego domu kultury. W zakresie kultury mieszkańcy Kośmina zaspokajają swoje potrzeby wykorzystując remizę OSP, gdzie mieści się świetlica wiejska oraz budynek szklony filialnej gdzie organizowane są imprezy na poziomie kultury masowej.

W miarę potrzeb i na ile pozwalają warunki lokalowe mieszkańcy we własnym zakresie organizują imprezy kulturalne w siedzibie OSP w Kośminie.

Filia szkoły podstawowej w zakresie klas 0-3 znajduje się w Kośminie, natomiast do klas starszych 4-6 dzieci uczęszczają do Szkoły Podstawowej w Skrudkach. Do gimnazjum dzieci dowożone są do Żyrzyna. W zakresie podstawowej opieki zdrowotnej mieszkańcy Kośmina korzystają z usług Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Żyrzynie.

5. Turystyka i sport

Walory przyrodnicze Gminy Żyrzyn są przede wszystkim pochodną bogactwa jej środowiska przyrodniczo-krajobrazowego. Duże połacie lasów pradolina rzeki Wieprz, rezerwat Piskory oraz piękne krajobrazy stwarzają bardzo dobre warunki uprawiania turystyki pobytowej i krajoznawczej. Dobre warunki rozwoju w gminie Żyrzyn ma także agroturystyka w pobliskich wioskach. Korzystne warunki do rozwoju agroturystyki występują także w miejscowości Kośmin. Pradolina Wieprza, stawy rekreacyjne, sąsiedztwo lasów i rezerwatu Piskory czynią z Kośmina bardzo atrakcyjną turystycznie miejscowość. Od pięciu lat istnieje mała baza turystyczna. Powstały tu trzy małe domki, które swym położeniem i klimatem stwarzają wrażenie oazy, której nie chce się opuszczać. Domki (pokój i łazienka) są dwu i trzy osobowe. Po otrzymaniu kluczy do domku, inicjatywa należy do turysty. W

ofercie są ogniska, wędkarstwo, pływanie, wycieczki rowerowe, przechadzki oraz grzybobranie. Wszystkie domki otoczone są zewsząd lasem. Urok wyprawy do Kośmina polega na oderwaniu się od najnowszych zdobyczy techniki (chociaż istnieje możliwość podłączenia telewizora) i na nieograniczonym poznawaniu przyrody.

Przez Kośmin przebiega dwie ścieżki turystyczne które biegną do rezerwatu Piskory. Przez tę miejscowość planowane są do utworzenia szlaki: pieszy i rowerowy w ramach zintegrowanej sieci szlaków przyrodniczych (edukacyjnych) opracowanych przez Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień"

6. Infrastruktura techniczna

a. Energetyka

Miejscowość Kośmin jest całkowicie zelektryfikowana. Energię elektryczną dostarcza PGE LUBZEL w Lublinie. Wyłączenia prądu są sporadyczne i spowodowane przede wszystkim usuwaniem awarii trakcji powstałymi wskutek opadów śniegu, spadających gałęzi lub gwałtownych wiatrów wiejących podczas burz.

b. Dostarczanie ciepła

W Kośminie brak jest sieci ciepłowniczej. Ogrzewanie odbywa się w oparciu o indywidualne piece zasilane węglem, drewnem, olejem opałowym lub gazem.

c. Dostarczanie wody

Kośmin w blisko 100% jest zwodociągowany. Woda tłoczona jest z ujęcia wody w Parafiance. Łączna długość sieci wodociągowej wynosi 7,6 km.

d. Usuwanie ścieków

Miejscowość nie posiada zbiorczego systemu kanalizacji. Ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych znajdujących się na posesjach, a następnie wywożone do oczyszczalni ścieków w Żyrzynie, istnieje kilka przydomowych oczyszczalni ścieków.

e. Usuwanie odpadów

Gmina Żyrzyn, nie posiada własnego składowiska odpadów i nie przewiduje jego budowy. Nie funkcjonują też inne instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów i również nie przewiduje się ich budowy. Jednostki wywozowe działające na terenie gminy składują odpady na wysypisku Puławy. Tam też wywożone są odpady z Kośmina.

f. Gazyfikacja

Na terenie Kośmina istnieje sieć gazowa, która obejmuje ponad 90 % gospodarstw domowych.

g. Telekomunikacja

W miejscowości Kośmin funkcjonuje sieć telekomunikacyjna, głównym operatorem jest Telekomunikacja Polska SA. W zakresie telefonii komórkowej GSM Kośmin znajduje się w zasięgu wszystkich działających w Polsce operatorów.

7. Gospodarka i rolnictwo

Na terenie miejscowości Kośmin znajduje się 21 podmiotów gospodarczych. Największy z nich zajmuje się produkcją systemów ogrodzeniowych. Pozostałe podmioty zajmują się drobnym handlem, usługami i rzemiosłem.

Istotnym źródłem utrzymania mieszkańców jest rolnictwo. Grunty użytkowane rolniczo stanowią blisko 70% terenu sołectwa. W rolnictwie przeważają gospodarstwa rodzinne o średniej powierzchni około 3 ha. Podstawowymi uprawami są: zboża, owoce. Prowadzony jest również chów i hodowla bydła i trzody chlewnej.

8. Kapitał społeczny i ludzki

Na terenie miejscowości działają następujące organizacje:

- *Stowarzyszenie Ekologiczne Kośmin – Stawy Neptuna*
- *Ochotnicza Straż Pożarna w Kośminie*
- *Koło Gospodyń Wiejskich w Kośminie*
- *Stowarzyszenie Mieszkańców Pradoliny Wieprza "Kossakówka"*

Wszelkie te formalne i nieformalne stowarzyszenia mieszkańców działają aktywnie na rzecz lokalnej społeczności, kultywując tradycje, organizując imprezy o charakterze kulturalnym, sportowo – rekreacyjnym, integrując mieszkańców.

9. Podsumowanie zasobów służących odnowie miejscowości Kośmin

Zasoby – to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w budowaniu bądź realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

W analizie zasobów brano pod uwagę następujące ich rodzaje:

- ✓ środowisko przyrodnicze,
- ✓ środowisko kulturowe,

- ✓ dziedzictwo religijne i historyczne,
- ✓ obiekty i tereny,
- ✓ gospodarka, rolnictwo,
- ✓ sąsiedzi i przyjezdni,
- ✓ instytucje, ludzi, organizacje społeczne.

Rodzaj zasobu	Brak	Małe znaczenie	Średnie znaczenie	Duże znaczenie
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu				X
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			X	
- walory szaty roślinnej (np. runo leśne)				X
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty				X
- świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)				X
- osobliwości przyrodnicze				X
- wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)				X
- podłoże, warunki hydrogeologiczne			X	
- gleby, kopaliny		X		
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe				X
- walory zagospodarowania przestrzennego			X	
- zabytki				X
- zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				

- miejsca, osoby i przedmioty kultu		X		
- święta, odpusty, pielgrzymki		X		
- tradycje, obrzędy, gwara				X
- legendy, podania i fakty historyczne		X		
- ważne postacie historyczne			X	
- specyficzne nazwy			X	
Obiekty i tereny				
- działki pod zabudowę mieszkaniową			X	
- działki pod domy letniskowe			X	
- działki pod zakłady usługowe i przemysł		X		
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i poprzemysłowe			X	
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi			X	
- place i miejsca publicznych spotkań			X	
- miejsca sportu i rekreacji			X	
Gospodarka, rolnictwo				
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)			X	
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe		X		
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)				X
- ruch tranzytowy				X
- przyjezdni stali i sezonowi			X	

Instytucje				
- placówki opieki społecznej	X			
- szkoły			X	
- Dom Kultury	X			
Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP				X
- KGW				X
- Stowarzyszenia				X

IV. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, SZANS I ZAGROŻEŃ

Analiza SWOT jest efektywną metodą oceny strategicznej badanego podmiotu. Składa się ona z analizy miejscowości (analiza jej mocnych i słabych stron) oraz analizy jej otoczenia (szanse i zagrożenia). Nazwa SWOT jest akronimem stworzonym ze skrótów angielskich pojęć: Strenghts (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse) i Threats (zagrożenia).

Analiza SWOT jest to narzędzie mające na celu przeprowadzenie inwentaryzacji zasobów oraz ustalenie słabych i mocnych stron miejscowości oraz najbliższego otoczenia społeczno-gospodarczego, infrastrukturalnego i przyrodniczego, które przekłada się bezpośrednio na szanse i/lub zagrożenia wsi w okresie perspektywicznym. Praca nad analizą SWOT wsi Kośmin w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego związanego z przeprowadzeniem diagnozy sytuacji wsi, pozwoliły na uzyskanie opinii, spostrzeżeń, wniosków i uwag odnośnie stanu wyjściowego. Zdobyta

wiedza umożliwiła przeprowadzenie dyskusji na temat wewnętrznych atutów, możliwości i pozytywnych cech miejscowości umożliwiających podejmowanie skutecznych działań służących rozwojowi społeczno-gospodarczemu.

Wiele uwagi poświęcono także czynnikom hamującym tę działalność. Dyskusja na temat pozytywnego i negatywnego wpływu otoczenia zewnętrznego na proces tworzenia warunków do wzrostu konkurencyjności regionu wiejskiego dotyczyła określenia okazji, możliwości i szans oraz zagrożeń związanych z planowaniem, organizacją, zarządzaniem, a zwłaszcza finansowaniem działań ze środków zewnętrznych w tym z Unii Europejskiej.

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	
MOCNE STRONY MIEJSCOWOŚCI	**SŁABE STRONY MIEJSCOWOŚCI**
1. Duża aktywność społeczna mieszkańców. 2. Walory przyrodniczo-krajobrazowe. 3. Infrastruktura techniczna (zwodociągowanie miejscowości i istnienie sieci gazowej). 5. Dobra dostępność komunikacyjna. 6. Gospodarstwa ekologiczne i specjalistyczne we wsi .	1. Słaba infrastruktura turystyczna, rekreacyjna i sportowa. 2. Niedostateczna infrastruktura społeczna 3. Brak miejsca o odpowiednim standardzie do spotkań mieszkańców wsi. 4. Niski poziom dochodów mieszkańców 5. Rolnictwo jako główne źródło utrzymania (niewielka ilość miejsc pracy). 6. Brak zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej.

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Atrakcyjne okolice (sąsiedztwo Wieprza i rezerwatu „Piskory”) 2. Rozwój agroturystyki 3. Rozwój rolnictwa ekologicznego 4. Dotacje dla najbiedniejszych obszarów UE	1. Migracja ludzi wykształconych ze wsi do miast 2. Niewielkie możliwości finansowe Gminy 3.Rozwój ruchu ciężarowego na drodze krajowej 4. Niski poziom płac w regionie

V. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU

Zapewnienie dynamicznego rozwoju miejscowości Kośmin oraz stworzenie jak najlepszych warunków życia jej mieszkańcom – ***to priorytetowy cel*** przyjęty przy wyznaczaniu kierunków rozwoju tej wsi.

W oparciu o:

- przyjęty cel priorytetowy,
- mając na uwadze wnioski z analizy SWOT,
- oraz następujące założenia:

• głównym źródłem zarobkowania mieszkańców Kośmina jest rolnictwo, a przedsięwzięcia tu planowane mają zmienić ten stan i doprowadzić do dywersyfikacji profilu prowadzonej tu działalności gospodarczej, co ma wpłynąć na zwiększenie dochodów mieszkańców wsi,

• wykorzystanie atrakcyjnego turystycznie i dobrego komunikacyjnie położenia miejscowości będzie szło w parze z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju,

• ważnym jest zachowanie stanu istniejącego i dokonywanie inwestycji rozwojowych przede wszystkim związanych z powstaniem nowej infrastruktury technicznej,

• dla zwiększenia poczucia tożsamości mieszkańców z miejscowością Kośmin należy ich angażować w prace związane z rozwojem wsi,

• koniecznym jest stworzenie warunków hamujących odpływ mieszkańców średnio i dobrze wykształconych,

przyjęto kierunki rozwoju miejscowości Kośmin zgodnie z poniższym wykazem.

Planowane kierunki rozwoju:

1) Rozwój funkcji turystycznej miejscowości w kierunku wyspecjalizowanych usług turystycznych (agroturystyka) oraz w oparciu o wykorzystanie zasobów krajobrazowych;

2) Dalsza modernizacja stanu infrastruktury technicznej i turystycznej, podnoszącej atrakcyjność miejscowości;

3) Zachowanie dziedzictwa kulturowego poprzez realizację przedsięwzięć kultywujących tradycję i promujących miejscowość;

4) Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej w zakresie turystyki i rekreacji miejscowości;

6) Rozwijanie działalności kulturalnej i rekreacyjno – sportowej;

7) Poprawa estetyki miejscowości.

Rozwój w zaplanowanych kierunkach zostanie osiągnięty poprzez wykonanie inwestycji z zakresu:

1. Poprawy jakości ciągów drogowych wpływających na rozwój funkcji turystycznych;

2. Budowa i modernizacja infrastruktury społeczno-kulturalnej wsi;

3. Budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej;

4. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wpływająca na poprawę ochrony środowiska.

VI. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ

W rozdziale przedstawiony został wykaz przedsięwzięć inwestycyjnych zaplanowanych do realizacji w latach 2009-2015. Jest to lista otwarta, która w trakcie okresu programowania może być modyfikowana i uzupełniana.

Szczegółowy opis poszczególnych inwestycji oraz kosztorysy prac będą przygotowywane bezpośrednio przed przystąpieniem do ich realizacji.

Tabela 3. Zestawienie planowanych zadań, kosztów i czasu ich realizacji

Lp.	NAZWA ZADANIA	CEL	HARMONOGRAM	KOSZT	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1.	Budowa drugiego odwiertu studni na ujęciu w Parafiance	Poprawa infrastruktury i bezpieczeństwa	2009	120.000 zł	100% - budżet gminy
2.	Budowa bariery energochłonnej przy drodze w Kośminie	Poprawa infrastruktury i bezpieczeństwa	2009	15.000 zł	100% - budżet gminy
3.	Utworzenie kompleksu rekreacyjno- kulturowego w centrum miejscowości	Budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	2010	100.000 zł	75% - PROW 25% - budżet gminy
4.	Budowa drogi gminnej w Kośminie –„Dąbrówka	Poprawa infrastruktury i bezpieczeństwa	2015	500.000 zł	50% - budżet gminy 50% NPBDL
5.	Budowa drogi gminnej w Kośminie „wzdłuż starorzecza i do Pana Okonowskiego	Poprawa infrastruktury i bezpieczeństwa	2015	200.000 zł	100% - budżet gminy
6.	Budowa i modernizacja oświetlenia	Poprawa infrastruktury i bezpieczeństwa	2011-2012	30.000 zł	100% - budżet gminy
7.	Bieżące remonty budynku szkoły	Poprawa infrastruktury społecznej i oświatowej	2009-2015	80.000 zł	100 %- budżet gminy
RAZEM				**1.045.000**	

Opis planowanych przedsięwzięć dla miejscowości Kośmin w ramach POM

na lata 2009-2015 wygląda następująco:

1. **Budowa drugiego odwiertu studni na ujęciu w Parafiance**

   Zadanie realizowane będzie w roku 2009 przez Gminę Żyrzyn. Inwestycja polegać będzie co poprawi bezpieczeństwo .

2. **Budowa bariery energochłonnej przy drodze w Kośminie**

   Zadanie realizowane będzie w roku 2009 przez Gminę Żyrzyn. Inwestycja polegać będzie na montażu bariery energochłonnej przy drodze gminnej w Kośminie wzdłuż rzeki Wieprz co poprawi bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz ruchu pieszego.

3. **Utworzenie kompleksu rekreacyjno- kulturowego w centrum miejscowości**

   Inwestycja realizowana będzie w roku 2010. Zakłada się jej współfinansowanie w 25% z budżetu gminy Żyrzyn i w 75% z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich – działanie „Odnowa i Rozwój Wsi". Zadanie obejmie remont i doposażenie budynku OSP na potrzeby organizacji społecznych mających tu swoją siedzibę oraz urządzenie pokoleniowego placu spotkań mieszkańców, który pełnić będzie funkcję rekreacyjno-sportową.

4. **Budowa drogi gminnej w Kośminie –„Dąbrówka**

   Zadanie realizowane będzie w 2015 r, finansowane ono będzie z budżetu gminy Żyrzyn w 50 % i z NFBDL w 50%. Inwestycja ta przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców i poprawi warunki komunikacyjne.

5. **Budowa drogi gminnej w Kośminie „wzdłuż starorzecza" i do Pana Okonowskiego**

   Zadanie realizowane będzie w 2015 r, finansowane ono będzie z budżetu gminy Żyrzyn w 100 %. Inwestycja ta przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców i poprawi warunki komunikacyjne.

6. **Budowa i modernizacja oświetlenia**

   Zadanie realizowane będzie w latach 2011-2012 r. wzdłuż dróg gminnych na długości około 1 km. Prace finansowane będą w całości przez Gminę Żyrzyn. Inwestycja poprawi bezpieczeństwo mieszkańców i ruchu pojazdów samochodowych.

7. **Bieżące remonty budynku szkoły**

   Zadanie realizowane będzie przez cały okres planowania tj. lata 2009-2015 polega na wykonywaniu prac remontowych budynku Szkoły w miarę potrzeb w 2009 roku odnowione zostaną kominy szkoły.

W wyniku realizacji zamierzeń zawartych w niniejszym Planie zakłada się osiągnięcie następujących rezultatów:

- Poprawa stanu bezpieczeństwa,
- Poprawa ochrony środowiska,
- Poprawa warunków życia i pracy,
- Rozwój tożsamości społeczności wiejskiej,
- Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych,
- Poprawa jakości życia mieszkańców,
- Wzrost atrakcyjności turystycznej miejscowości,
- Rozwój fizyczny dzieci i młodzieży,
- Poprawa estetyki miejscowości.

VII. WDROŻENIE I MONITOROWANIE PLANU

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie najpierw uchwałą Zebrania Wiejskiego, a następnie uchwałą Rady Gminy. Wdrożenie Planu zaleca się Wójtowi, Radzie Sołeckiej miejscowości oraz Sołtysowi wsi przy współpracy z Wójtem.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie prawidłowego jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty.

W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Kośmin. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołecka.

VIII. PODSUMOWANIE

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Kośmin ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.